

PESTPROTOCOL Noordrand College

Vastgesteld september 2014

Inleiding

Bij het opstellen van dit protocol is uitgegaan van de door Pestweb, een onderdeel van het Centrum voor School en Veiligheid, vermelde onderdelen die vaak opgenomen worden in een pestprotocol:

- Uitleg over het belang van een pestprotocol.
- Wat zijn uitgangspunten van de school als het over pesten gaat? Bijvoorbeeld: pesten is een probleem, school heeft een inspanningsverplichting, wij willen alert zijn op pestgedrag en actie ondernemen, kinderen moeten leren om met elkaar om te gaan, als er gepest wordt volgen we de procedures van het protocol, etc.
- Wat wordt onder pesten verstaan?
- Uitleg van de verschillende rollen bij pesten
- Wat zijn signalen voor een peestsituatie?
- Wat doet school aan preventie?
- Hoe zet de school het sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem in bij de aanpak van pesten?
- Welke methode heeft de school voor sociaal-emotionele ontwikkeling?
- Hoe wordt dagelijks aandacht gegeven aan een positief klimaat?
- Welke omgangsregels zijn er en hoe worden die levend gehouden?
- Welke stappen worden er gezet als er gepest wordt?
- Welke afspraken zijn er gemaakt?
- Wat zijn de consequenties van pestgedrag?
- Is er sprake van een vijfsporenbeleid?
- Welke te verwachten problemen bij de aanpak van pesten zijn er binnen de school en hoe wordt hiermee omgegaan?
- Contactpersonen en instanties die zich met pesten bezighouden, zowel binnen als buiten de school.
- Informatie voor ouders; wat signalen zijn, wat ouders kunnen doen, publicaties en websites.

Inhoud

2.2 Verschil tussen plagen en pesten.....	5
Lessen/ groepsgesprekken.....	10
Voorbeeldgedrag	10
3.3 Wat kunnen ouders doen bij pesten?	12
Wat kunnen ouders van een gepest kind doen?	12
Instanties die kunnen helpen.....	16
Informatie over pesten.....	16
Boeken.....	16
Films met als thema pesten	16
Internetsites	16

1. Voorwoord

Binnen Noordrand College willen we de leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin we nieuwe positieve ontwikkelingen op gang brengen, opdat de leerling beter opgewassen is tegen de eisen die een school aan leerlingen stelt en de leerling daarmee weer onderwijsperspectief krijgt. Een positieve onderwijsvoortzetting vergroot de kans van slagen en de ontwikkeling tot een positieve deelnemer van onze maatschappij.

Om deze redenen achten wij het belangrijk dat een leerling zichzelf kan zijn en kan ervaren wie hij/zij is, zonder dat afgesproken regels worden overschreden. Dit past namelijk niet in een prettig en veilig klimaat.

Pesten betekent dat iemands grenzen overschreden worden en dat past niet in een prettig en veilig klimaat. Om deze reden is er een pestprotocol geschreven. Hierin staat het schoolbeleid ten aanzien van pesten weergegeven, gebaseerd op het pedagogisch klimaat en het schoolreglement.

Er wordt in dit protocol beschreven wat wordt verstaan onder pesten, hoe het voorkomen kan worden en wat de aanpak binnen Noordrand College is, als er gepest wordt.

Het hoofddoel van het protocol is het voorkomen en bestrijden van pesten, daarnaast heeft het een informatieve en verwijzende functie.

2. Pesten

2.1 Wat is pesten?

Pesten is langere tijd met woorden of met je lijf, geweld gebruiken tegen een persoon. *Iemand wordt getreiterd, of is het mikpunt van pesterijen, als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen.*

Bij pesten is de ene leerling sterker en de andere leerling zwakker. Het is steeds de zelfde leerling die wint en de zelfde leerling die verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is de gepeste leerling steeds weer de klos. De sterkere leerling, de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Vaak is sprake van een groep van pesters tegen een enkele leerling. De gepeste leerling kan zich eenzaam of verdrietig voelen, of onzeker en bang zijn.

Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Een schoolklimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. In een klas waar gepest wordt, kunnen alle leerlingen gepeste leerling worden. Pestgedrag moet dan ook door iedereen serieus worden genomen.

Het lastige is dat veel pestgedrag zich in het verborgene afspeelt, zodat het moeilijk is om er greep op te krijgen.

2.2 Verschil tussen plagen en pesten

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten? Bij plagen is er sprake van incidenten en van een gelijke machtsverhouding. Er is geen winnaar of verliezer. Het gepeste leerling mag zichzelf verdedigen en loopt geen (blijvende) lichamelijke en/of geestelijke schade op. Bij pesten daarentegen is sprake van een zekere systematiek en van een ongelijke machtsverhouding; is de pester de 'winnaar' en de gepeste leerling de 'verliezer'. De gepeste leerling mag/kan niet (meer) voor zichzelf opkomen.

2.3 Hoe wordt er gepest?

Pesten kan op veel manieren, bijvoorbeeld:

- Met woorden: vernederen, belachelijk maken, uitschelden, bedreigen, met bijnamen aanspreken enz.
- Schriftelijk/per telefoon: gemene briefjes,
- Lichamelijk: trekken aan kleding, duwen en sjoeren, schoppen en slaan, krabben, aan haren trekken of zelfs wapens gebruiken
- Achtervolgen: opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden
- Uitsluiting: doodzwijgen en negeren, uitsluiten van feestjes, uitsluiten bij groepsopdrachten
- Stelen en vernielen: afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen; kliederen op boeken; banden lek prikken, fiets beschadigen
- Afpersing: dwingen om geld of spullen af te geven; het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen.

2.4 Wat is digitaal pesten (cyberpesten)?

Kinderen maken erg veel gebruik van internet en hebben meestal een mobiele telefoon. Een groot deel van hun leven speelt zich online af. Dit betekent dat naast 'gewoon' pesten ook digitaal pesten of cyberpesten kan voorkomen. Dit is het pesten of misbruiken via internet en mobiele telefoon. Cyberpesten kan nog veel harder zijn dan pesten in het gewone, dagelijkse leven. Dit komt doordat de pestende leerlingen gemakkelijk anoniem kunnen blijven en de reikwijdte van het internet veel groter is. Tegelijkertijd komen kinderen op steeds jongere leeftijd er mee in aanraking. Ouders en docenten kunnen moeilijker ingrijpen omdat digitaal pesten lastig traceerbaar is.

2.5 Hoe wordt er digitaal gepest?

Ook digitaal pesten kan op veel manieren:

Pest-mail (schelden, beschuldigen, roddelen, beledigen), gemene mailtjes waarin leerlingen worden getreiterd of geïntimideerd

- Ongewenste sms-jes sturen
- Stalking: het stelselmatig lastig vallen van iemand door het blijven sturen van hate-mail of het dreigen met geweld in chatrooms.
- Het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals: porno en kinderporno, gewelddadig materiaal etc.
- Ongewenst contact met vreemden
- Webcam-seks: beelden die ontvangen worden, kunnen worden opgeslagen en, eventueel later, worden misbruikt
- Hacken: gegevens stelen of instellingen aanpassen. Ook kan uit naam van een ander pest-mail worden verstuurd.

2.6 Effecten van digitaal pesten

De effecten van digitaal pesten kunnen erger zijn dan bij traditioneel pesten. Opnames die via de webcam worden gemaakt, worden vastgelegd door een ander. Deze opnames verdwijnen nooit meer. Over de hele wereld kan een foto op een site staan. Foto's die eenmaal op internet staan zijn soms niet meer te verwijderen.

2.7 Oorzaken van pestgedrag

Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben, bijvoorbeeld:

- Een problematische thuissituatie
- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; een docent is autoritair en laat op een onprettige wijze blijken dat hij de baas is. Dergelijke spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau)
- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid).

2.8 Rollen bij pesten

De pester

De pester is vaak de sterkere in zijn groep. Hij is of lijkt populair maar is dat uiteindelijk niet. Hij dwingt zijn populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag en denkt door te pesten dat iedereen hem grappig vindt. Van binnen is een pester vaak onzeker en probeert zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Doorgaans voelt een pester zich niet schuldig want het gepeste leerling vraagt er immers om gepest te worden.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dit kan meerdere redenen hebben:

- Uiterlijk, gedrag, gevoelens (o.a. over sexuele geaardheid) en sociale uitingsvormen kunnen daarmee te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een gepeste leerling te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.
- Zij doen vaak andere dingen of hebben iets wat anders is dan de meeste van hun leeftijdgenoten: ze bespelen een ander instrument, doen een andere sport, zijn heel goed in bepaalde vakken of juist niet of ze praten ABN

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

Schaamte; angst dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt; het probleem lijkt onoplosbaar; het idee dat het niet mag klikken.

Een gepest kind voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Hij durft vaak niets terug te doen of te vertellen dat hij gepest wordt omdat hij bang is dan nog meer gepest te worden.

De meelopers / meepesters

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de gepeste leerlingrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken dat zij er dan bij horen. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het gepeste leerling of hulp inschakelen.

Andere leerlingen

De Helper

Neemt het op voor de gepeste. Hij vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Hij helpt graag en is daarom vaak populair.

De Stiekemer

Hij vindt het goed dat er gepest wordt maar bemoeit zich er niet mee. Hij is bang om zelf gepest te worden. Hij roept anderen erbij om het pesten te steunen.

De Buitenstaander

Hij denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem ook niets schelen. Zolang hij er zelf maar geen last van heeft.

De Stille

Hij bemoeit zich er niet mee als er gepest wordt. Hij vindt het pesten wel gemeen maar durft niets te doen of te zeggen en is bang zelf gepest te worden.

Ouders

De ouders hebben in de opvoeding invloed op het pesten. Zij kunnen signalen van pesten herkennen. De ouders kunnen hun kind actief bijstaan als hun kind gepest wordt of als hun kind zelf een pester is, zie verder in dit protocol.

Mentor

Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas en de school. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol.

Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken maar als hulp bieden of vragen wordt beschouwd. Hij is het aanspreekpunt voor leerlingen die willen melden dat er gepest wordt. Daarnaast wordt hij ook door andere docenten ingeschakeld als er mogelijk gepest wordt. De mentor heeft verder een actieve, signalerende taak ten aanzien van pesten. Hij onderneemt actie bij pesten. Hij is de contactpersoon voor de ouders.

Andere docenten

De docenten hebben in het lesgeven invloed op het pesten. Zij hebben een signalerende taak ten aanzien van pesten. Als een docent pestgedrag constateert of vermoedt, moet hij de mentor(en) van de betrokken leerlingen op de hoogte stellen.

Teamleider

De teamleider neemt de rol van de mentor over wanneer het pesten het klassenverband overstijgt en wanneer het pesten zich herhaalt.

Zorgcoördinator

De mentor kan hulp invoeren van de zorgcoördinator. Deze onderhoudt de contacten met het schoolmaatschappelijk werk en de psycholoog. Hij zorgt ervoor dat trainingen gegeven worden. Hij verwijst leerlingen, indien nodig, door naar andere instanties.

2.9 Mogelijke signalen van een peestsituatie

Omdat leerlingen in veel gevallen niet vertellen dat ze worden gepest kan uit indirecte signalen worden afgeleid of leerlingen worden gepest. Deze signalen kunnen zijn:

- Niet meer naar school willen
 - Niet meer over school vertellen thuis
 - Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
 - Slechtere resultaten op school dan vroeger
 - Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
 - Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
 - Blauwe plekken hebben (ook op ongewone plaatsen)
 - Niet willen slapen, vaker wakker worden, nachtmerries hebben
 - De verjaardag niet willen vieren
 - Niet buiten willen spelen of optrekken met andere leerlingen
 - Niet alleen een boodschap durven doen
 - Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
 - Bepaalde kleren niet meer willen dragen
 - Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
 - Zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven
 - Altijd als laatste worden gekozen uit een groep
 - Dicht bij de docent proberen te blijven
 - Angstig en onzeker zijn
 - Er bang, neerslachtig en huilerig uit zien
 - Overdreven clownesk gedrag vertonen
 - Afkoopgedrag vertonen: geld/snoep geven of het maken van huiswerk voor anderen
- Andere leerlingen kunnen ook signalen geven dat een leerling gepest wordt. Ze vertellen bijvoorbeeld dat een leerling huilt, niet mee mag doen of altijd alleen staat in de pauze

3. Aanpak pesten

De school kiest voor een preventieve aanpak van pesten. Als pesten toch voorkomt, wordt dit actief en volgens een hierin opgenomen stappenplan aangepakt.

3.1 Preventieve aanpak

Schoolreglement/schoolregels

De school reikt aan het begin van de plaatsing van een leerling het schoolreglement uit, waarin alle regels en afspraken staan die gelden binnen de school. Ook het pestprotocol wordt uitgereikt. Zo is iedere leerling op de hoogte hoe de school denkt over pesten binnen de school en wat de maatregelen hierop zijn.

Lessen/ groepsgesprekken

In de leerjaren 1 t/m 3 wordt aandacht besteed aan de schoolregels en aan pesten in één of meerdere studielessen. De leerlingen ondertekenen aan het eind van deze les(sen) een aantal samen gemaakte afspraken ten aanzien van pesten (het pestcontract).

Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de verschillende rollen benoemd.

Methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling

Kinderen brengen veel tijd door op een school. De school staat hen daarom bij in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Onze school is op zoek naar een geschikte methode. De overheid komt binnenkort met een vastgestelde lijst van bewezen werkzame methoden.

Anti-pest methode (m.i.v. 2015 verplicht)

De school maakt gebruik van de volgende anti-pest methode: Zie vorig paragraaf.

Enquêtes

De school houdt jaarlijks enquêtes onder de leerlingen op het gebied van de beleving van veiligheid. Een voorbeeld is opgenomen in de bijlage.

Voorbeeldgedrag

Voorbeeldgedrag van de docenten en andere medewerkers in de les en in de school is belangrijk. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar acceptatie en verschillen worden aangemoedigd, waar ruzies worden uitgesproken, waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid en waar pestgedrag niet wordt geaccepteerd.

3.2 Vijfsporenbeleid

De aanpak van pesten heeft alleen kans van slagen als er aan alle betrokken partijen hulp wordt geboden. We volgen daarbij het vijfsporenbeleid. Dit bestaat uit (*tekst Pestweb*):

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
Samen met het kind werken aan oplossingen.
Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
Zorgen voor follow-up gesprekken.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
Zorgen voor follow-up gesprekken.

De ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen:

Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
Ouders op de hoogte houden van peestsituaties.
Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
De school neemt stelling tegen het pesten.
De school brengt huidige situatie rond pestbeleid in kaart (bijvoorbeeld via de quick scan pestbeleid).

De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

3.3 Wat kunnen ouders doen bij pesten?

Wat kunnen ouders van een gepest kind doen?

- Neem uw kind serieus en zeg dat jullie samen met anderen gaan proberen het pesten te stoppen.
- Praat erover met uw kind of vraag uw kind om op te schrijven wat het heeft meegemaakt.
- Benader de mentor van de pestende leerling(en) om het probleem te bespreken en zo nodig in te grijpen of er in ieder geval iets mee te doen.
- Pesten is een gewoonte geworden, die maar moeilijk af te leren is. Waarschuw uw kind dat het pesten niet meteen ophoudt, als er beter op wordt gelet.
- Samen praten over pesten kan ook door een boek te lezen over het onderwerp.
- Geef uw kind voldoende aandacht en toon waardering voor de (kleine) dingen die goed gaan.
- Leer uw kind om op te komen voor zichzelf en anderen.
- Help uw kind zijn zelfstandigheid en weerbaarheid te vergroten.
- Soms heeft uw kind extra hulp nodig van deskundigen. Uw kind kan baat hebben bij een weerbaarheidstraining of sociale vaardigheidstraining
- Informeer regelmatig hoe het nu gaat. Houd het onderwerp bespreekbaar.

Wat kunnen ouders van een pestend kind doen?

- Praat over het pestgedrag met uw kind
- Sta open voor zijn kant van het verhaal
- Probeer achter de redenen van het pestgedrag te komen
- Maak afspraken met uw kind om verder pestgedrag te voorkomen
- Overleg met de mentor over de aanpak van het pestgedrag
- Vraag uw kind regelmatig naar de gang van zaken op de school

3.4 Wat doet de school bij pesten?

1. *Iedere leerling of medewerker die ziet of hoort dat er (mogelijk) gepest wordt, meldt dit bij de mentor. Ook een leerling die zelf gepest wordt, kan dit melden bij de mentor.*
2. *De mentor heeft een oriënterend gesprek als niet zeker is dat er gepest wordt met de mogelijk gepeste leerling*
Als enkel een vermoeden bestaat dat een leerling gepest wordt, gaat de mentor een oriënterend gesprek aan met de mogelijk gepeste leerling. In dit gesprek moet duidelijk worden of het pesten daadwerkelijk plaatsvindt.

3. *De mentor heeft een gesprek met de pestende leerling als deze bekend is*
Dit gesprek heeft de volgende doelen:
 - a. hem confronteren met zijn gedrag
 - b. mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - c. helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten
 - d. het actief aanbieden van hulp, bijvoorbeeld door de zorgcoördinator

4. *De mentor heeft een gesprek met de gepeste leerling*
Het is belangrijk dat de leerling ziet, dat hij serieus genomen wordt. De leerling kan zijn verhaal vertellen. Mogelijke oplossingen worden besproken.
In dit gesprek wordt gekeken of de leerling sociaal gedrag vertoont waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pestende leerlingen. De mentor geeft hem adviezen m.b.t. zijn gedrag naar anderen.
Als de mentor oordeelt dat dit nodig is, biedt hij hem een sociale vaardigheidstraining aan.
De mentor kan de leerling hulp aanbieden, dit kan bijvoorbeeld hulp zijn van het schoolmaatschappelijk werk of de zorgcoördinator.

5. *De mentor heeft een gesprek met de ouders.*
De mentor informeert de ouders en verzoekt hen met hun kind te praten. Hij stelt hen op de hoogte van de mogelijkheden t.a.v. het vervolgtraject en bespreekt met hen de mogelijkheden tot hulp.

6. *De mentor, de gepeste leerling en de pestende leerling hebben een gesprek*
In dit gesprek probeert de mentor tot goede afspraken te komen.
(Een leidraad voor de diverse gesprekken is te vinden in de bijlagen)

7. *De mentor legt eventueel een sanctie op.*

8. *De mentor heeft een gesprek in klassenverband wanneer het pesten in klassenverband plaatsvindt of wanneer niet duidelijk is wie er pest en wel het vermoeden bestaat dat dit iemand uit de klas is*
De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. Hij probeert in het gesprek de groeps sfeer te herstellen en benadrukt welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft. Als de mentor oordeelt dat training nodig is, biedt hij dit aan.

9. *De mentor informeert andere docenten indien het pesten in klassenverband plaatsvindt*
Andere docenten zijn in hun les aan de betreffende klas meer alert op pestgedrag. Zij koppelen geconstateerd pestgedrag terug aan de mentor.

10. De mentor heeft opnieuw een gesprek met de klas.

De mentor bespreekt op een later moment met de klas nogmaals de situatie rond het pesten. Hij bespreekt met de leerlingen of de groepssfeer hersteld is. Indien nodig, komt hij hier later nogmaals op terug.

11. De mentor controleert of afspraken worden nagekomen

De mentor observeert gedurende een periode de gepeste en de (voorheen) pestende leerling(en) om een indruk te krijgen of de gemaakte afspraken resultaten boeken. Binnen enkele weken vraagt hij hen of de afspraken worden nageleefd. Hij vraagt ook de ouders of zij van mening zijn dat de situatie is verbeterd.

12. De mentor draagt bij herhaling van pestgedrag het dossier over aan de teamleider

Indien de pestende leerling ondanks de gesprekken en afspraken opnieuw overgaat tot pesten, meldt de mentor het gedrag aan de teamleider. Hij overhandigt de teamleider het dossier (kan digitaal) met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt.

13. De teamleider heeft een gesprek met de pestende leerling

De teamleider bespreekt de situatie met de pestende leerling en verplicht hem een individueel programma te volgen. Dit vindt plaats in de eigen tijd en dus niet tijdens schooltijd. Het doel van dit programma is reflectie en het gevoelig maken van de pestende leerling voor wat hij aanricht bij de gepeste leerling. Het gaat in principe om ontmoetingen en huiswerk.

14. De teamleider heeft een gesprek met de ouders

De teamleider informeert de ouders van de pestende leerling en van de gepeste leerling over de herhaling van het pestgedrag en over de verplichting die is opgelegd aan de pestende leerling.

15. De teamleider informeert de directeur bij uitblijven van verbetering van het gedrag

Wanneer ook het verplichte pestproject geen blijvende vruchten afwerpt, adviseert de teamleider de directeur de leerling als strafmaatregel te schorsen. De directeur schorst de leerling volgens de schoolregels voor een dag. Als hij daarna opnieuw pest, wordt hij geschorst voor twee dagen. De pestende leerling en zijn ouders krijgen schriftelijk bericht van de directeur dat de leerling verwijderd wordt als hij ook na deze maatregel doorgaat met pesten.

3.5 Inzet sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem bij de aanpak van pesten

Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in Magister, in het dossier van zowel de pestende als de gepeste leerling. Ook de gemaakte afspraken worden in Magister opgenomen.

3.6 Wat doet de school bij digitaal pesten/Cyberpesten?

Als de pestende leerling bekend is, wordt het hiervoor aangegeven pesttraject gevolgd. Vaak is dit echter niet zo en zijn de middelen die de school heeft beperkt. Voor dit cyberpesten is er een specifiek stappenplan, zie bijlage 5.

3.7 Consequenties van pestgedrag (strafmaatregelen)

Leerlingen kunnen straf opgelegd krijgen door de mentor. Dit kan zijn dat zij moeten nablijven, strafwerk moeten maken, een opdracht moeten uitvoeren e.d.

Leerlingen kunnen verplicht worden een training te volgen.

Leerlingen kunnen één, of bij herhaling, twee dagen geschorst worden.

Leerlingen kunnen verwijderd worden indien blijkt dat zij blijven terugvallen in hun pestgedrag.

Verschillende vormen van digitaal pesten zijn strafbaar. Ook wanneer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld

Instanties die kunnen helpen

Kindertelefoon

Kinderen kunnen hun hart luchten en eventueel tips ontvangen om het probleem op te lossen. Er kan iedere dag van 14.00 tot 20.00 uur gebeld worden op het telefoonnummer: 0800-0432 (gratis)

Opvoedtelefoon

Biedt ouders een luisterend oor, advies en informatie. Ze zijn bereikbaar op doordeweekse dagen van 09.00 tot 17.00 uur en op maandag-, dinsdag- en woensdagavond van 19.00 tot 21.30 uur op het telefoonnummer: 0900-8212205 (20 ct p/m).

CJG Rijnmond

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is het centrale punt waar jongeren, ouders/verzorgers of aanstaande ouders en u als professional terecht kunnen voor advies, begeleiding en hulp bij het opgroeien en opvoeden van kinderen. In het CJG wordt intensief samengewerkt door onder andere de Gemeentelijke Gezondheidsdienst, het consultatiebureau en Bureau Jeugdzorg. Dit is het basisaanbod waaruit uw CJG bestaat. Het CJG in uw gemeente kan meer diensten aanbieden op de vestigingslocatie

Informatie over pesten

Boeken

- Carry Slee: Spijt!
- Ellen Tijsinger: Morgenster
- Peter Pohl: We noemen hem Anna
- Jan de Zanger: Hadden we er maar wat van gezegd!
- Aidan Chambers: Tirannen
- Evert Hartman: Oorlog zonder vrienden

Films met als thema pesten

- Bluebird, regisseur: Mijke de Jong
- De tasjesdief, regisseur: Maria Peters
- Pudding Tarzan, regisseur: Soren Kragh- Jacobson; Deense jeugdfilm, nagesynchroniseerd

Internetsites

<http://pesten.startpagina.nl>

<http://pesten.startkabel.nl>

Algemene zoekpagina's

www.pestweb.nl

Informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, ouders en leerkrachten.

www.pesten.net

Voor en door slachtoffers, opgericht door Bob van der Meer.

www.stopdigitaalpesten.nl

Campagne van SIRE

www.digibewust.nl

Een informatieve site van het Ministerie van Economische Zaken, die u als consument of zakelijke gebruiker informeert over het veilig gebruik van internet.

www.ppsi.nl

PPSI is een expertisecentrum van het APS op het gebied van bestrijden en voorkomen van (homo)seksuele intimidatie en seksueel misbruik in het onderwijs. Aansluitend op het werkgebied van vertrouwenspersonen kunt u bij PPSI ook terecht voor informatie over: pesten, geweld, discriminatie en racisme.

www.schoolenveiligheid.nl

Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid en adviseert schoolleiders, docenten, onderwijsondersteunend personeel etc.

<http://veilig.kennisnet.nl>

Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen etc. Deze website is onderdeel van de programmalijn "Veilig en eenvoudig" van het SURFnet/Kennisnet project.